

ERAKOGU

MÄRT KASK: Elav tõestus sellest, et karmi kesta sees võib peidus olla äärmiselt lõbus ja tore inimene.

tõrtsutada – mingit bassi või alti – seda ma ei tahtnud ja trompeti jaoks ei olnud mul sobivat survet.” Nii valiski Märt Kask klarineti.

Praegu Kask enam pilli ei mängi. Aga laulab küll. “Nojah. Jaa! Aga ega ma kunstlaulja ei ole – ma laulan lorilaule.”

Spordiga Märt Kask ei tegele. “Kohe ei taha. Ma olen küll tennisist ja võrkpalli pisut mänginud. Jaa. Aga korvpalli ma eriti ei taha – jooksevad ja trügivad seal, ma ei saa aru, kuna see viga tehakse ja nii edasi. Ja eriti veel see võru (mõeldud on rõn-gast – Toim.) küljes rippumine – see käib mulle nii vastu! No misasja ta ripub seal – pangu pall ülevalt sisse ära ja. Mis ta poosetab!”

“Aga kui ma Tapa koolis töötasin, oli seal krossi-mootor-ratas. Kolmesaja viiekümnene. Ja seal siis poistega käisime kungastel sellega sõitmas.” Tänu krossisõidukogemusele pääses Märt Kask hiljem oma mootorrattal sõites ka ühest avariist.

Autot pole Kask endale kunagi tahtnud. “Ma vaatan, kui palju muret sellega on – hoia teda seal akna all ja. Varastavad sul rattad alt ja kojamehed eest ära ja lõpuks ajavad kogu auto ära. Ei taha.”

Märt Kask on olnud ka arvuti-õpetaja. “Jaa. Aga see internet käib mulle küll närvide peale. See on nii, et surfad ja surfad ja surfad ja lõpuks lähed lolliks ära. Ma saan aru, kui on eesmärk, et tahad infot leida. Aga niisama – sellest ma ei saa aru.”

Kase sõnul oli elu vanasti, kui arvutid veel nii kaugele arenenud ei olnud, tunduvalt looduslähedasem. “Noh, minu arvates on näiteks primitiivne füüsikakatse palju parem kui selle nähtuse modelleerimine arvutile. Kui sa ikka ise mutrit keerad ja lihtsa ampermeetriga midagi mõõdad, siis see on teine asi, kui et vajutad arvutil klahvi ja tulemus tuleb.”

“Kõike, mis ma olen teinud, olen ma teinud huvist, mitte soovist teiste ees silma paista või raha pärast. Noh, eks kohustusi ole ka paratamatult – põrandat tuleb pühkida ja kodus puid tuua ja. Ma ei saa küll öelda, et oleksin kõike seda õppimist suurest vaimustusest teinud – lihtsalt tegin ära ja valmis. Aga enamiku asjade vastu tundsin ikka huvi.”

Märt Kask – mees nagu orkester

Füüsikaõpetaja, kelle teravat huumorisoont on saanud tunda mitu põlvkonda trefneriste.

Mart Zirnask

Hugo Treffneri gümnaasiumi koolileht Miilang

“Ma olen pidanud mitmesuguseid ametid, aga õpetajatöö on siiski kõige huvitavam. Kunagi ei hakka siin igav.”

Sedasi ütleb HTG üks legendaarsemaid figuure, 1968. aastast koolis töötanud füüsik **Märt Kask**. Tõepoolest – omal ajal on ta mänginud sümfooniaorkestris klarinetit. Teinud Tartu Ülikooli juures teaduslikku tööd. Töötanud aparatuuritehases inseneri-konstruktorina. Koostanud koos **Madis Reemanniga** (HTG teine füüsikaõpetaja – Toim.) füüsikaülesannete kogu, mis on Eesti haridusasutustes laialt kasutusel. Tõeline vana kooli mees selle sõna parimas tähenduses.

“Ma olen, jah, külmutusaparaatide spetsialist. Jaa. Oi, seal tehases oli hull! Istud seal kaheksast kella neljani. Ja kas sul on siis parajasti midagi teha või mitte – uni tuleb peale.”

“Ja ülikooli juures olin jah füüsikakateedris noorem-tausttöötaja. Aga no ma nii lennult ei saanud – ju ei ole küllalt terav mõistus. Aga niimoodi vintselt edasi pressida – kuigi

võimalusi oleks isegi olnud – ah, ei tõmmanud.”

Ametid ametiteks, kuid Märt Kase vaieldamatuks firmamärgiks on siiski kujunenud tema otsekohesus ja sageli ülimalt irooniline huumorisoon. Hingelised õpilased kardavad Kasket kui tuld – paar tüdrukut olevat tema märkuste peale koguni nutma hakanud. Ometi kisub kogu klassi suu muigele, kui Kask tahvli ette kutsutud neiule hinnet pannes muheledes ütleb: “Hää küll – ilus tüdruk kah. Paneme nelja.”

“On, jah, olnud üksikuid juhuseid, kus ma olen hiljem aru saanud, et läksin üle piiri. Aga üldiselt – ma torkan küll, aga pigem siiski heatahtlikult.”

“Olen kõike teinud huvist, mitte soovist teiste ees silma paista või raha pärast.”

Märt Kask

Humanitaarklasside õpilased on tema märkusi stiilis “te minge kirjutage oma luuletusi!” sageli isiklikult võtnud. Ometi väidab Kask, et tegelikult pole tal nende vastu midagi: “Teate, humanitaarid on inimlikumad ja tunduvalt sojemad kui reaalklasside õpilased. Ega mina ei arva, et nad peavad kõik selle füüsika-jura, mida mina räägin, endale pähe lööma. Tuleb lihtsalt omandada mingi ettekujutus sellest loogilisemast maailmast kah.”

Kõige krooniks on ka Märt Kask ise luuletusi kirjutanud! “Jaa. Ega ma päris kuivik kah ei ole.”

Nooremas eas jõudis Kask hiljem kuldmedaliga lõpetatud keskkooli kõrvalt käia ka muusikakeskkoolis klarinetit õppimas, olles varem tegelenud ka klaverimänguga. “Ma oleks võib-olla tahtnud dirigendiks saada, aga seal peab ütlema, et annet jäi väheseks. Ja noh – tavaline klarinetist istub seal teatri orkestriaugus, igal õhtul mängib ühte-kahte-kolme sama lugu – igavaks muutub. Nii et see kah ei tõmmanud.”

“Aga muidu puhkpill on selline küllalt huvitav pill. Jaa. Aga kooli orkestris lihtsalt pasunat